

European Securities and
Markets Authority

BRĪDINĀJUMS IEGULDĪTĀJIEM

EVTI BRĪDINA MAZUMTIRDZniecības IEGULDĪTĀJUS PAR RISKa FAKTORIEM SAISTĪBĀ AR TIEŠSAISTES INVESTĪCIJĀM

Galvenās norādes

Esiet informēti par iespējamiem riska faktoriem saistībā ar tiešsaistes investīcijām.

Pārlicinieties, ka uzņēmums ir reģistrēts.

Neuzticieties solījumiem par lielu peļņu.

Ņemiet vērā, ka pastāv programmatūra, kas automātiski veic darījumus.

Esiet īpaši uzmanīgi, kad jums prasa norādīt informāciju par jūsu kredītkarti.

Ja jūs nesaprotat, ko jums piedāvā, neieguldiet.

Kāpēc EVTI izplata šo brīdinājumu?

Internets ir abpusēja lieta

Internets ir likumīgs līdzeklis, ko uzņēmumi arvien vairāk izmanto, lai piedāvātu investīciju iespējas mazumtirdzniecības ieguldītājiem. Uzņēmumi izmanto internetu, lai piedāvātu ieguldītājiem tūlītējo piekļuvi savām sistēmām.

Tas piedāvā ātru un vienkāršu piekļuvi finanšu tirgiem un produktiem, izmantojot, piemēram, dažādas elektroniskās tiešsaistes tirdzniecības platformas, viedtālrunus vai citus tirdzniecības veidus ar mobilā tālruna starpniecību.

Mazumtirdzniecības ieguldītāji cer saņemt lielu peļņu

Internets ir ātrs un tiešs veids naudas ieguldīšanai:

- Jūs varat saņemt informāciju ātri un bez maksas;
- Jūs varat ietaupīt naudu, piesakoties zemo cenu pakalpojumam;
- Ir daudz ērtāk izskatīt faktus, ko jūs pats esat ievācis, nekā apspriest investīciju iespējas ar pieredzējušo padomdevēju.

Ieguldītāji vienmēr cenšas saņemt vislielāko peļņu par ieguldīto naudu. Lielu peļņu ir grūti saņemt ātri un viegli, jo īpaši pašlaik zemu procentu likmju, nestabilitātes un grūti prognozējamas finanšu tirgu attīstības dēļ.

Meklējot lielu peļņu, ieguldītāji var apsvērt domu par naudas ieguldīšanu mazāk pazīstamos produktos un uzņēmumos internetā.

Tomēr ...

Dažreiz liela spriedze un agresīvi pārdošanas vai reklāmas paņēmieni tiek pielietoti, lai piespiestu jūs ieguldīt vai izmantot īpašas tīmekļa vietnes (piemēram, izmantojot īpašos piedāvājumus vai bezmaksas dāvanas vai piekļuvi piedāvātās sistēmas demo versijai).

Tikšanās klātienē un dokumentu parakstīšana var ne vienmēr būt ērtākais veids, bet tai pat laikā tas var pasargāt no neapdomīgas darbības noslēgšanas.

Ne visiem internetā strādājošiem uzņēmumiem ir atļauja piedāvāt investīcijas – tie var būt reģistrēti, bet tikai citu specifisku darbību veikšanai vai tie var arī darboties nelikumīgi, pārdodot riskantus vai neesošus produktus nepiesardzīgiem ieguldītājiem.

Lai gan daudzi no šiem uzņēmumiem var izskatīties par nopietniem un patiesiem, tomēr tādi var nebūt. Apmeklējot uzņēmuma biroju un fiziski komunicējot ar padomdevējiem, var palīdzēt novērtēt to nopietnību, bet tīmekļa vietne ir viegli izveidojams reklāmas rīks, kuram, iespējams, nav nekā kopīgā ar realitāti.

EVTI un dalībvalstu iestādes ir novērojuši ieguldītāju sūdzību skaita pieaugumu sakarā ar uzņēmumu nelikumīgām darbībām internetā.

Lai gan finanšu regulas tiek piemērotas reklāmai, ne visi reklāmas veidi, ar ko mēs sastopamies, atbilst regulās minētajiem noteikumiem. Piemēram, informācija par ieguldītāju var būt ļoti ierobežota vai vispār nepieejama; un dažreiz norādītā informācija ir maldinoša.

Drošas investīcijas

Kas jums jāzina?

Ja uzņēmuma tīmekļa vietnē nav skaidri norādīts, ka tas ir reģistrēts, tad visdrīzāk šis uzņēmums nav reģistrēts.

Ja uzņēmums izskatās par reģistrētu, pārliecinieties vēlreiz par tā reģistrāciju – jo tika atklāti vairāki gadījumi, kad uzņēmumi sniedza nepatiesu informāciju. Jūs varat atrast sarakstus ar reģistrētajiem uzņēmumiem valsts regulatīvo iestāžu tīmekļa vietnēs.

Atcerieties, ka, ja piedāvājums izklausās pārāk daudzsolšs, tas visdrīzāk nav patiess.

Tiešsaistes reklāmas vai apgalvojumi var būt ļoti pārliecinoši. Neuzticieties apgalvojumiem par to, ka ieguldījums atnesīs neticamu peļņu vai tam ir milzīgs potenciāls. Šādi apgalvojumi bieži vien norāda uz paaugstināta riska investīcijām vai iespējamu krāpšanu.

Nemiet vērā šādu terminu lietošanu, kā drošs, nodrošināts, aizsargāts un garantēts. Katram ieguldījumam ir zināmais risks un tas ir atspoguļots peļņas likmē, ko jūs cerat saņemt. Ja uzņēmumi izmanto šos terminus savā reklāmā, viņiem skaidri jāpaskaidro, ko tie nozīmē. Apsveriet jautājumu par to, vai jūsu zināšanas un pieredze finanšu tirgu jomā ir pietiekamas, lai pilnībā izprastu jūsu iecerētās investīcijas, ņemot vērā riska un peļņas faktorus.

Izprotiet iesaistītas izmaksas. Uzņēmumiem jānodrošina attiecīga informācija.

Piedāvājumi par apmācību vai tirgošanu ar „virtuālajiem portfeļiem” ļoti aktīvi izmanto uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus internetā un tie var arī iedrošināt jūs ieguldīt naudu. Neuzticieties „bezmaksas” naudai: solījumi par „10% atmaksu” un „līdz pat €500 pie konta atvēršanas” ir daži no izmantojamiem gājieniem ieguldītāju vilināšanai.

Kad izmantojat tiešsaistes platformas, jums jāizsargās no programmatūras, kas jūsu vietā automātiski veic darījumus. Jūs varat zaudēt kontroli pār jebkuru no darījumiem, kas tika veikts šādā veidā.

Nenorādiet informāciju par jūsu kredītkarti. No jūsu konta var noņemt naudu bez jūsu piekrišanas un tad būs ļoti grūti

saņemt to atpakaļ.

Vairākumā gadījumu, kad jūs izmantojat internetu, lai patstāvīgi ieguldītu investīcijās (tas ir, nesaņemot padomu no iesaistītā uzņēmuma par pārdodamo vai piedāvājamo produktu), uzņēmumam jābūt ieviestām procedūrām zināšanu un pieredzes pārbaudei, saskaņā ar kurām tiek uzdoti jautājumi:

- par jums pazīstamu produktu un pakalpojumu veidiem;
- par iepriekš veikto darījumu veidu, apjomu un biežumu.

Šajā sarakstā var būt arī citi jautājumi.

Šo pasākumu galvenais mērķis ir, pirmkārt, noskaidrot jūsu zināšanas un pieredzi investīciju jomā, kas attiecas uz konkrēto piedāvātā vai pieprasītā produkta vai pakalpojuma veidu, un, otrkārt, pārbaudīt, vai jūs apzināties ar šo produktu saistīto risku. Šādā veidā uzņēmums var spriest par to, vai šis produkts jums ir piemērots vai – gluži otrādi. Uzņēmumam jūs jābrīdina gadījumā, ja produkts jums nav piemērots un jums nopietni jāapsver šis brīdinājums.

Pirms ieguldīšanas ir svarīgi ļoti uzmanīgi izlasīt visu reklāmas materiālu un līgumu vai juridiskus dokumentus un saprast visu.

Internetā jāmeklē informāciju par uzņēmumu, ar ko jūs taisāties sadarboties. Citu ieguldītāju vai

European Securities and
Markets Authority

BRĪDINĀJUMS IEGULDĪTĀJIEM

patērētāju aizsardzības organizāciju pieredze vai konstatējumi, kā arī presē publicētā informācija var būt pieejama no publiskiem avotiem.

Ko var izdarīt, lai pasargātu sevi?

Ir ieteicams paturēt jūsu tiešsaistē veiktā darījuma cieto kopiju, kā arī atrast drošības iestatījumus, kas inkorporēti tīmekļa vietnē. Šādā veidā tiks nodrošināta droša vide personas datu apstrādei.

Vienmēr pārbaudiet, ja uzņēmums ir reģistrēts jūsu valstī <http://www.esma.europa.eu/page/Investment-Firms> vai uzņēmuma regulatīvās iestādes tīmekļa vietnē.

Ja uzņēmums nav reģistrēts nolūkā nodrošināt investīciju pakalpojumus un darbības, tam nav tiesību tos piedāvāt. Turklāt tas visdrīzāk neievēro ieguldītāju aizsardzības noteikumus.

Ja jūs sadarbojaties ar uzņēmumu, kas nav reģistrēts, lai nodrošinātu investīciju pakalpojumus un darbības, tas nozīmē, ka jūs visdrīzāk zaudēsiet jūsu ieguldījumu neatkarībā no veiktā darījuma rezultātu, un jums nebūs piekļuves valsts aizsardzības programmām, kas pieejamas tiem ieguldītājiem, kas sadarbojas ar reģistrētiem uzņēmumiem.

Vienmēr saglabājiet vai izdrukājiet visu informāciju savam arhīvam. Šī informācija var arī būt noderīga, ja jums rodas nepieciešamība rakstīt sūdzību.

Papildu informācija

Jautājumu vai šaubu gadījumā Jums jāvēršas savas valsts regulatīvajā iestādē. Visu valstu regulatīvo iestāžu saraksts un to tīmekļa vietņu adrese ir pieejamas EVTI tīmekļa vietnē <http://www.esma.europa.eu/investor-corner>.